

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za slovenistiko
Center za slovenščino
kot drugi/tuji jezik

Vodnik

po 3. mladinski
poletni šoli
slovenskega jezika

OKUSIMO SLOVENŠČINO

30.6.–11.7.

2008

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za slovenistiko
Center za slovenščino
kot drugi/tuji jezik

Vodnik

po 3. mladinski
poletni šoli
slovenskega jezika

30. 6. – 11. 7.

2008

www.centerslo.net

INFORMACIJE

Jezikovni tečaji

V ponedeljek, 30. junija 2008, se bo tečaj začel z uvrstitvenim testom, ki bo ob 9.00 v Dijaškem domu. Ob 10.30 bo voden ogled Ljubljane, ob 13.00 pa kosilo.

Pouk bo v Srednji zdravstveni šoli na Poljanski 61 v Ljubljani, v neposredni bližini Dijaškega doma Poljane. Prvi dan bo potekal od 15.00 do 17.00, ko se boste srečali s svojo skupino in s svojim učiteljem. Po pouku, ob 17.00, bo otvoritvena slovesnost. V torek in vse naslednje dneve bo pouk od 9.00 do 12.30, drugi teden pa bo poleg dopoldanskega pouka potekala tudi literarna delavnica, namenjena maturantom iz Argentine in Kanade.

Prehrana: V Dijaškem domu boste imeli polni penzion (zajtrk, kosilo in večerjo). Prvi obrok bo večerja v nedeljo, 29. junija, zadnji pa zajtrk v soboto, 12. julija. V Dijaškem domu Poljane se lahko prehranujete tudi udeleženci Mladinske poletne šole, ki stanujete pri sorodnikih. K obroku se morate prijaviti en dan prej ali zjutraj na recepciji Dijaškega doma.

7.00–8.30 **zajtrk** 4 EUR

12.30–14.00 **kosilo** 5 EUR

19.00–20.00 **večerja** 4 EUR

Namestitev: Spali boste v troposteljnih sobah. Po štiri sobe si delijo kopalnico, dijaki in dijakinje so ločeni med seboj. V domu so vam na voljo športni rekviziti, telovadnica in igrišča. V Dijaškem domu velja hišni red, ki se ga morate držati. Hišni red prepoveduje kajenje v stavbi ter zahteva tišino po 22. uri.

Telefoni in internet:

Program in organizacija Mladinske poletne šole: +386 (0) 31 321 819.

Najprimernejši čas za sprejemanje telefonskih klicev v recepciji doma je med 13. in 14. uro in med 19. in 22. uro: +386 (0)1 300 31 37.

Internet je v Dijaškem domu Poljane stalno na voljo, cena za 15 minut uporabe je 0,40 EUR.

Odhod: Svoj odhod načrtujte tako, da boste Dijaški dom zapustili v petek (11. julija) po zaključku tečaja, možen odhod pa je tudi v soboto (12. julija) po zajtrku.

Spremnstvo: Vsak dan od 13.00 do 24.00 bodo za vas skrbeli vzgojitelji Dijaškega doma, od 24.00 do jutra pa nočni dežurni.

V center Ljubljane boste lahko odhajali samo v spremstvu asistentov oziroma vzgojiteljev, kadar se boste tako dogovorili.

1
Dijaški dom Poljane
Potočnikova 3, Ljubljana
Tel.: +386 1 300 31 37
dd-poljane@guest.arnes.si

2
Srednja zdravstvena šola
Poljanska cesta 61, Ljubljana
Tel.: +386 1 300 16 11
szslj@guest.arnes.si

Spremljevalni program

Popoldne in med vikendom bodo za vas organizirane različne kulturne, športne in zabavne dejavnosti ter izleti (glej spremljevalni program). Pri tem vas bodo spremljale asistentke Mladinske poletne šole. Upamo, da boste uživali!

nedelja, 29. 6.

od 12.00 Prihod udeležencev, ki stanujejo v DDP
18.00 Sestanek s starši (DDP)

ponedeljek, 30. 6.

9.00 Uvrstitev (DDP)
10.30 **Ogled starega mestnega jedra Ljubljane**
15.00–17.00 **Jezikovni tečaj (SZŠ)**
17.00 Otvoritev
20.00 **Spoznavni večer (DDP)**

torek, 1. 7.

9.00–12.30 **Jezikovni tečaj (SZŠ)**
14.30 **Veslanje po Ljubljanici**

sreda, 2. 7.

9.00–12.30 **Jezikovni tečaj (SZŠ)**
14.30 **Stripovska delavnica**

četrtek, 3. 7.

9.00–12.30 **Jezikovni tečaj (SZŠ)**
14.30 **Z vlakom v Kamnik**
20.00 **Ogled slovenskega filma (Estrelita)**

petek, 4. 7.

9.00–12.30 **Jezikovni tečaj (SZŠ)**
14.30 **Kopanje (kopališče Kodeljevo)**
20.00 **Monokomedija: Jooj, tako sem prišel na svet?!**

sobota, 5. 7.

9.00–16.30 **Grad Turjak, Rašica**

nedelja, 6. 7.

8.00–19.00 **Izlet na morje**

ponedeljek, 7. 7.

9.00–12.30	Jezikovni tečaj (SZŠ)
14.00–15.30	Literarna delavnica (dijaki iz Argentine) / Jezikovni pouk (dijaki iz Kanade)
16.00	Izlet na Šmarno goro
20.30	Večerno gledališče Fru Fru – predstava Turjaška Rozamunda

torek, 8. 7.

9.00–12.30	Jezikovni tečaj (SZŠ)
14.00–15.30	Literarna delavnica (dijaki iz Argentine) / Jezikovni pouk (dijaki iz Kanade)
14.30	Kopanje (Atlantis) + ogled BTC-ja

sreda, 9. 7.

9.00–12.30	Jezikovni tečaj (SZŠ)
14.00–15.30	Literarna delavnica (dijaki iz Argentine) / Jezikovni pouk (dijaki iz Kanade)
16.00	Turnir v odbojki
20.00	Nastop dijakov iz Argentine in Kanade

četrtek, 10. 7.

9.00–12.30	Jezikovni tečaj (SZŠ)
14.00–15.30	Literarna delavnica (dijaki iz Argentine) / Jezikovni pouk (dijaki iz Kanade)
16.00	Ogled razstave Slovenski impresionisti
20.00	Poslovilna zabava

petek, 11. 7.

9.00–12.30	Jezikovni tečaj (SZŠ)
12.45	Zaključek tečaja s starši; po zaključku odhod udeležencev
14.30–16.00	Literarna delavnica (dijaki iz Argentine) / Jezikovni pouk (dijaki iz Kanade)
20.00	Koncert Nuške Drašček

sobota, 12. 7.

	Po zajtrku možen odhod udeležencev
9.00–12.30	Jezikovni tečaj za Argentinke in Kanadčane
13.30–15.00	Literarna delavnica (dijaki iz Argentine) / Jezikovni pouk (dijaki iz Kanade)

POT POD NOGE

V Ljubljani so lepe ulice, na ulicah pa lepe deklice ...

Ljubljana je z 275.000 prebivalci največje mesto v Sloveniji in hkrati njen najpomembnejši gospodarski center. Čeprav se po svoji velikosti uvršča med srednje velika evropska mesta in ohranja privlačno prijaznost manjšega kraja, ima vse, kar imajo tudi velike prestolnice – je **politično, znanstveno in kulturno središče slovenskega naroda** ter pomembno evropsko trgovsko, poslovno, kongresno in sejmsko središče, pa tudi prometno, znanstveno in izobraževalno središče Slovenije.

Leži na križišču pomembnih prometnih poti, saj je na naravnem križpotju iz Srednje Evrope v Sredozemlje, na Balkan in v Panonski bazen. Po svoji legi je edinstveno mesto, saj si lahko njeni prebivalci privoščijo v enem dnevu visokogorsko smučanje in kopanje v morju.

Ljubljana

Tromostovje

Univerza

Magistrat

Robbov vodnjak

1. Kje lahko vidite: peterkotni stolp, grajsko kapelo Sv. Jurija, palacij ...

- a) v Tivoliju
- b) na Ljubljanskem gradu
- c) v stolnici

2. Kaj od naštetega ni delo arhitekta Jožeta Plečnika?

- a) Narodna in univerzitetna knjižnica
- b) Tromostovje
- c) Prešernov spomenik

3. Kako z drugim imenom rečemo Robbovemu vodnjaku pred Mestno hišo?

- a) Vodnjak treh kranjskih rek.
- b) Ljubljanski vodnjak
- c) Mestni vodnjak

4. Katera dva mostova najdemo v Ljubljani?

- a) Čevljarški most
- b) Mesarski most
- c) Zmajski most

5. Po katerem znanem Slovcu se imenuje največji kulturni in kongresni center v Ljubljani?

- a) po Ivanu Cankarju
- b) po Francetu Prešernu
- c) po Primožu Trubarju

6. Na katerem trgu najdemo kip največjega slovenskega pesnika in muze pesništva, ki drži nad umetnikom lovorovo vejico?

- a) na Kongresnem trgu
- b) na Prešernovem trgu
- c) na Trgu republike

7. Kako se imenuje stavba, ki je bila dolgo časa najvišja stavba na Balkanu?

- a) Cankarjev dom
- b) Deželni dvorec
- c) Nebotičnik

8. Kdo je sedanji ljubljanski župan?

- a) Vika Potočnik
- b) Zoran Jankovič
- c) Danilo Türk

Veselo v Kamnik in urno naprej ...

Kamniku radi rečemo, da je mesto pod kamniškimi planinami, saj je nastalo pod Kamniško – Savinjskimi Alpami ter na sotočju Kamniške Bistrice in Nevljice.

V Kamniku živi **12.197 prebivalcev**. Kamnik je mesto tisočerih različnih obrazov, z bogato zgodovino in številnimi kulturnimi biseri in s prelepo okolico, polno naravnih lepot!

1. Kamnik je ...

- a) moderno mesto
- b) renesančno mesto
- c) srednjeveško mesto

2. Kateri znani Slovenec se je rodil v Kamniku?

- a) Ivan Cankar
- b) Rudolf Maister
- c) Jože Plečnik

3. Kako se imenuje muzej v Kamniku, ki je prvi privatni muzej v Sloveniji?

- a) Kamniški muzej
- b) Maistrov muzej
- c) Sadnikarjev muzej

4. Katera dva gradova najdemo v Kamniku?

- a) grad Zaprice
- b) grad Kamen
- c) Stari grad

5. Katera je najbolj znana kamniška kavarna?

- a) Kavarna Marija
- b) Kavarna Monika
- c) Kavarna Veronika

6. Katero od znanih slovenskih tovarn najdemo v Kamniku?

- a) Gorenje
- b) ETA
- c) Revoz

7. Okostje katere živali so našli v vasi Nevlje blizu Kamnika, ko so gradili most?

- a) okostje mamuta
- b) okostje medveda
- c) okostje slona

8. Kako se imenuje planina nad Kamnikom, kjer je ohranjeno pastirsko naselje, ki je prepoznavno po svoji tipični arhitekturi?

- a) Kamniško sedlo
- b) Velika planina
- c) Kamniška Bistrica

Legenda o kamniški Veroniki

Pred davnimi časi so v Kamniku živeli bratje trojčki. Vsi so jih imeli radi in so skrbeli zanje, da bi se izučili za duhovnike. Kmalu je prišel veseli čas, ko so imeli prvo sveto mašo. Kamničani so se odločili, da bodo prav za to zgradili posebno cerkev, kjer bodo lahko bratje vsi na enkrat imeli novo mašo. Cerkev je hitro rasla, toda zmanjkalo jim je denarja, da bi jo dokončali. Šli so k bogati grofici Veroniki, ki je stanovala v bližnjem gradu.

Veronika je bila znana po prevzetnosti in skoposti, zato je meščani še nikdar niso prosili za pomoč. Veronika je poslušala njihovo ponižno prošnjo in se zadržala, da se je stresla gora: »Poberite se, berač! Raje se takoj spremenim v kačo, kakor da bi vam dala denar.«

Komaj je izrekla te besede, se ji je želja izpolnila. Pred meščani se je spremenila v pol kačo in pol ženo. Grozno je začela vpiti in se valiti po tleh, dokler se zemlja ni odprla in jo požrla. Preden pa je izginila, je udarila s pestjo tako močno v skalo, da se je pest vtisnila vanjo. Potem se je stemnilo, strela je udarila v grad in ga porušila. Ostale so samo štiri stene, ki so vidne še danes.

Bratje so kmalu imeli prvo mašo v novi kapelici s tremi oltarji.

Nekoč so se otroci igrali blizu kapelice, takrat pa je izza skale prilezla grda pošast – pol ženska pol kača. Vsi otroci so zbežali, le eden je ostal. Njega je zakleta Veronika poprosila, naj jo trikrat udari po repu s šibo.

Pogumni otrok jo je res udaril, toda po drugem udarcu je postala tako grda, da je otrok preplašeno zbežal.

Veronika je močno zavpila in dodala, da bo rešena šele, ko bo zrasla zelena smreka, ki bo dala les zibelki, v kateri se bo rodil junak, ki jo bo rešil.

Zakleta Veronika je še danes na Malem gradu in čuva tri skrinje zlatnikov in jih ponuja tistemu, ki jo bo rešil.

Po Trubarjevi poti tja, »kjer se govori najboljša in najlepša slovenščina«. (Levstik)

Rašica je rojstna vas Primoža Trubarja (1508–1586), očeta prve slovenske knjige in začetnika slovenskega jezika in narodne zavesti. Deloval je v skladu s prepričanjem, da naj cerkveni obredi potekajo v ljudskem jeziku, v katerih so se ljudje tudi sicer sporazumevali, ne pa v latinščini. Leta 1550 je v Tübingenu izdal prvi slovenski knjigi, Katekizem in Abecednik. Leto 2008 je bilo ob 500. obletnici rojstva Primoža Trubarja razglašeno za Trubarjevo leto.

1. Kaj je bil po poklicu Trubarjev oče?

- a) pek
- b) mlinar
- c) učitelj

2. Katerega škofa je Trubar spoznal v Trstu?

- a) Petra Bonomo
- b) Tomaža Hrena
- c) Antona Martina Slomška

3. V katerih jezikih je pisal Primož Trubar?

- a) v nemščini, slovenščini, latinščini
- b) v angleščini, slovenščini, latinščini
- c) v slovenščini, latinščini

4. Na katerem slovenskem kovancu je upodobljen Primož Trubar?

- a) kovanec za 1 evro
- b) kovanec za 0,5 evra
- c) kovanec za 2 evra

Turjak oziroma **Turjaški grad** je tesno povezan s slovensko literarno zgodovino. V grajski kapelici je pridigal protestantski teolog, pisatelj in prevajalec celotne biblije Jurij Dalmatin (1547–1589), ki je bil na gradu nekaj časa tudi zaprt. Starejši (prvotni) grad je stal nekoliko nižje. Od njega so danes ostale samo še razvaline. Lastniki gradu so bili ves čas grofje Turjaški.

1. Kdaj je bil grad prvič omenjen?

- a) v 11. stoletju
- b) v 13. stoletju
- c) v 15. stoletju

2. Katero drevo stoji na grajskem dvorišču?

- a) hrast
- b) lipa
- c) breza

3. Katero pesem je Prešeren postavil v okolje Turjaškega gradu?

- a) Sonetni venec
- b) Povodni mož
- c) Turjaška Rozamunda

4. Katere igre so potekale blizu lipovega drevoreda?

- a) Olimpijske igre
- b) Viteške igre
- c) Vodne igre

Mi gremo pa na morje, se plavat' naučit' ...

Poletni obisk Slovenije ni popoln brez uživanja ob razigranem valovanju morja in odkrivanju kulturnih in naravnih znamenitosti, ki jih skrivajo primorski kraji.

Slovenska obala Jadranskega morja je dolga približno 46,6 km in je najkrajša evropska obala. Za ta del Slovenije je značilno sredozemsko podnebje s toplimi poletji in blagimi zimami. Bujno sredozemsko rastlinje – ciprese, fige, kakiji, oljke, pinijske ter značilna arhitektura krasijo okolje.

Sečoveljske soline

Piran

Lipicanci

Črni Kal

- 1. katero znamenitost si lahko ogledamo v Hrastovljah?**
 - a) kraško jamo
 - b) srednjeveške freske
 - c) soline
- 2. kako se imenuje znamenita gotška hiša v Piranu?**
 - a) Pirančanka
 - b) Primorka
 - c) Benečanka
- 3. kako se imenujejo največje soline v Sloveniji?**
 - a) Primorske
 - b) Strunjske
 - c) Sečoveljske
- 4. kako se imenuje mrzel in močan veter, ki pogosto piha na Primorskem?**
 - a) burja
 - b) zahodni veter
 - c) jugo
- 5. katera izmed naštetih znamenitosti je edina vpisana na Unescov seznam svetovne dediščine?**
 - a) Postojnska jama
 - b) Škocjanske jame
 - c) Sečoveljske soline
- 6. kako se imenujejo plemeniti kraški konji bele barve?**
 - a) lipicanci
 - b) kraški žrebci
 - c) primorski konji
- 7. Kje v Primorju je najdaljši in najvišji viadukt v Sloveniji?**
 - a) V Črnem Kalu
 - b) V Hrastovljah
 - c) V Kopru
- 8. kako se imenuje reka, ki teče na meji med Slovenijo in Hrvaško?**
 - a) Soča
 - b) Ljubljana
 - c) Dragonja

RESNO, A PRIJETNO

Narodna galerija - Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920

Narodna galerija je osrednja slovenska galerijska ustanova. Ob predsedovanju Slovenije Evropski uniji in 90-letnici ustanovitve Narodne galerije so spomladi letos odprli veliko razstavo Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920. Razstavo je vsekakor potrebno videti, saj so po dolgem času spet na ogled originali štirih slovenskih največjih mojstrov impresionistov - Jakopiča, Jame, Groharja in Sternena, obenem pa spoznamo tudi številne znane slikarske sopotnike impresionizma, kot so Anton Ažbe, Ivana Kobilca, Ferdo Vesel, Ivan Vavpotič in mnogi drugi.

Ivan Grohar: *Sejalec*

Slovenski film *Estrelita*

Dora Fabiani je učiteljica klavirja, vendar je zanjo bolj usodno, da je bila trideset let žena, muza in desna roka uspešnega moža violinista Mihaela Fabianija. Po njegovi nepričakovani smrti odkrije, da ji je mož prikril velik del svojega intimnega življenja, kar jo zelo prizadene. Takrat pa se pojavi deček (Amir) iz revne delavske družine, ki trdi, da je z njenim pokojnim možem večkrat igral v lokalu in da bi rad vsaj enkrat zaigral na njegovo violino. Izkaže se, da je fant talentiran, manjkata pa mu glasbena izobrazba in violina. Amir prihaja igrati na violino, Dora pa v njem začuti moževega naslednika. Poskrbi za njegovo glasbeno šolanje in budno spremlja njegov razvoj. Plaz konfliktov se sproži, ko Dorinega sina Julijana zamika velika vrednost stare italijanske violine ... Kaj pomeni *Estrelita*? Kako se zgodba razplete? Boste videli v filmu.

Gašper Tič: Jooj, tako sem prišel na svet?

Skrivnost lastnega nastanka je eno najznamenitvejših vprašanj, ki si jih zastavlja otrok. Otroci sprašujejo, starši pa so v zagati, kako otroku povedati resnico o nastanku življenja na razumljiv način.

Zanimivo bo videti, kako to izpelje Gašper Tič v monokomediji Jooj, tako sem prišel na svet. Igralec je član ansambla Mestnega gledališča ljubljanskega, predstavo je priredil po tekstu Zijaha A. Sokolovića, Donijela me roda.

Bomo končno izvedeli, v kateri trgovini lahko starši kupijo otroke? Jih res prinese štoklja?

Teater Kuglica: Turjaška Rozamunda

Turjaški grad z mogočnim hrastom (ki je v resnici lipa) smo spoznali, zdaj pa bomo grajsko okolje prenesli kar v Ljubljano. Pomagali nam bodo člani teatra Kuglica s predstavo Turjaška Rozamunda.

Zgodba govori o Rozamundi, ki živi v Turjaškem dvoru in je znana po svoji lepoti. Njen oče vabi snubce, ki bi se z Rozamundo poročili, med drugim pride tudi fant po imenu Ostrovrhar. Vse je že pripravljeno za svatbo, ko pevec pove, da živi v Bosni dekle, ki je lepša od neveste. Rozamundi te besede niso všeč in svojemu zaročencu naroči, naj pripelje to »sonce« na grad, da se bo lahko na lastne oči prepričala, da je Bosanka res lepša od nje. Ženin jo uboga, a v Bosni se zaljubi v Lejlo in se z njo oženi.

Kaj pa se zgodi z Rozamundo?

ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU

Veslanje po Ljubljanici

Ljubljanica je reka, ki na svoji poti od Notranjske proti Savi večkrat ponikne pod zemljo in drugje spet izvira, vsakič pa se ji ob tem spremeni tudi ime. Rečemo ji tudi reka sedmih imen.

Doslej smo vanjo zrlí z mostov, ki krasijo center Ljubljane, zdaj pa jo bomo spoznali še z druge strani. Člani Kajak kanu kluba Ljubljana pa bodo poskrbeli, da se bomo varno popeljali po reki in si ogledali mestni vrvež kar iz kanuja.

Vzpon na Šmarno goro

Ali ste vedeli, da je Šmarno goro zgradil velikan, ki je v jezi metal skale na kup, nato pa stopil na sredino, da bi se bolje razgledal? Ali ste vedeli, da je Šmarna gora za Ljubljančane nekaj podobnega, kot je Triglav za Slovence? Priljubljeni hrib nad Ljubljano namreč ljudje množično obiskujejo zjutraj in zvečer, poleti in pozimi, v lepem in v grdem vremenu ... Strmina je ravno pravišnja, da se tudi mi sprehodimo tja gor, se razgledamo po Ljubljanski kotlini in pozvonimo na zvonček želja – toda pozor, želje ne smete povedati nikomur, sicer se ne bo izpolnila!

Odbojkerski turnir

Kdo je boljši v odbojki? Vabimo vas, da sestavite ekipe in se spustite v boj za pokal poletne šole 2008 in za praktične nagrade. Zmagovalna ekipa se bo pomerila tudi z najboljšo ekipo poletne šole za odrasle. Tudi lektorji in asistentje vsako leto sestavijo svojo ekipo in poskušajo – doslej že tradicionalno neuspešno – osvojiti pokal. Napovedujemo (kot vsako leto), da bomo letos ZARES pokazali zobe!

Atlantis

Vodno mesto Atlantis je edinstven del BTC Cityja, najpomembnejšega nakupovalnega, poslovnega, in rekreativno-zabavišnega središča v Ljubljani. Atlantis je vodni park za vse generacije: tako za tiste, ki si želijo adrenalinske zabave, kot za tiste, ki potrebujejo umirjeno sprostitvev. Kopica urejenih bazenov je sredi poletno vroče Ljubljane gotovo prava izbira za prijetno ohladitev ter zabavno in sproščeno preživljanje prostega časa. Ne pozabite kopalk in brisačel!

Uredila
Damjana Kern

Oblikovanje
Metka Žerovnik

Tisk
Birografika Bori, d. o. o.

Naklada
120

Založil
Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik
Oddelek za slovenistiko
Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

Ljubljana, junij 2008